

ქართველი მართლის

03ნების,
2024 წლი

თავისუფლის სასულიერო აკადემიკისა და სამინისტროს გაზათი

„და ანგელოზსა ფილადელფიისა ეკლესიისასა
მიუწერე: ამას იტეს წმიდად და ჰესმარიტი,
რომელსა აქუს კლიიტე დავითისი, რომელი-იგი
განადებს, და არავინ დაპკშას, გარნა განმღებე-
ლმან მან, და არავინ განაღოს დაკშული იგი.“

(გამოცხ. 3.7)

26 მაისი

საქართველოს
დამოუკიდებლობის
დღე !

გვერდი მე-2

17 მაისი რვა წლის სიცოცხლის დღე !

გვერდი მე-3

პროფესიონალურ-
მასწავლებელთა და
სტუდენტთა სამეცნიერო
კონფერენციები

გვერდი მე-4-5

- ვაჭირობების
გამოცდილებას
უნდობლ
კონკრეტულ კონფერენციას

- სამომავლო სიცოცხლის
სტუდენტთა კონფერენცია

საღვთისეუბნები
ნებისმიერი
მასწავლებელი ვალერი დუდინი:
სახელმწიფო უნივერსიტეტი „ლომისევი“

გვერდი მე-6

- ნებისმიერი
მასწავლებელი
გამოცდილებას
უნდობლ
კონფერენცია

ხმა ერიდან
აკადემიკისა
„და ეძღვე, კატერის კატერი !“

გვერდი მე-7

გვერდი მე-8

26 იანვარი

საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე!

ამონარიზი თავისუფლავის მოხატვის
შემთხვევაში თავისუფლავი საქართველოს არამიმარ-მინისტრ
ირაკლი კოჩახიძის მიერ ცარმოთმაული სიტყვიდან

„საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს გი-
ლოცავთ თითოეულ ქართველს, ჩვენი ქვეყნის
თითოეულ მოქალაქეს, რომელიც საქართველოში
თუ მის ფარგლებს გარეთ ზემობთ ჩვენს უმთავრეს
ეროვნულ დღესასწაულს.

106 წლის წინათ, 26 მაისს აღდგა საქართველოს
სახელმწიფო ბრივი დამოუკიდებლობა და საცუ-
ძელი ჩაეყარა პირველი დღეს გარეთ რესპუბლიკას,
რომელმაც, მართალია, მხოლოდ 3 წელიწადი იარ-
სება, მაგრამ დემოკრატიული მმართველობის უძ-
ვირფასეს მემკვიდრეობა დაგვიტოვა.

70-წლიანი საბჭოთა მმართველობის დასას-
რულს, 1990 წელს საქართველოში ჩატარდა მრა-
ვალბარტიული არჩევნები, ხოლო 1991 წელს საქა-
რთველომ სახელმწიფო ბრივი დამოუკიდებლობის
აღდგენა გამოაცხადა. მას შემდეგ, საქართველო
გადის ერთგვარ მოსეს გზას, რომელიც, დარწ-
მუნებული ვარ, „აღთქმულ მიწამდე“ აუცილებლად
მიგვიყვანს“.

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის,
უცმიდესი და უნეტარესი ილია II-ის მიმართვა მრევლისადმი

ქრისტეს მიერ საყვარელო ძმანო და დანო, ჩვენო სულიერო შვილებო, ქრისტე აღდგა!

გილოცავთ პრეზიდენტის განახლების, კვირაცხოვლობის დიდებულ დღესასწაულს; ხსენებას წმინდა თომა მოციქულისა, საქართველოში ქრისტეს პირველი მქად-
აგებლის, წმიდა მოციქულ ანდრია პირველი დღესასწაულისა და ქრისტეს წმინდის ლაზეთში მოწყვეტილ 300 მონამეთა; ასევე, ღვთისმშობლის წილების ზემოს!

დღევანდელი დღე გამორჩეულია და ამიტომაც მინდა გთხოვთ, რომ სწორედ დღეიდან კიდევ უფრო გავაძლიეროთ ლოცვა საქართველოს სფრის.

ამჟამად ჩვენი ქვეყანა თავისი განვითარების ერთ-ერთ როგორ მონაცემს გადის. მშვიდობა ყველას გვინდა, მაგრამ მისი მიღწევა ხშირად გვიჭირს, რადგან არ ვიქცევით სწო-
რად, არ მივმართავთ და არ ვასასობთ მას, ვინც არის სათავე და წყარო მშვიდობისა – ყველაზე მიღწევა სამება.

მინდა შეგახსენოთ ქეშმარიტი ლოცვის სადიდებელი ლოცვა სამი ახალგაზრდისა – ანანია, აზარია და მისაელისა, რომელიც ბაბილონის მეფე ნაბუქოდონოსორმა დასჯის მიზნით ისეთ გავრცელებულ ლუმელში ჩაყარა, რომ მის ახლოს მყოფი ადამიანებიც ცეცხლის ალისგან დაიწვნენ, ისინი კი სრულიად უენებელნი დარჩენ, რადგან უფლის ანგე-
ლოზი იყო მათთან და ცეცხლის მხურვალებამ ვერაფერი დააკლო.

შევთხოვთ ყოვლისშემძლე და ყოვლადძლიერ ლმერთს, რომ როგორც ანანია, აზარია და მისაელი გადაარჩინა მან უდიდეს განსაცდელს, საქართველოც გადაარჩინოს და მშვიდობითა და ერთობით გვაკურთხოს.

ლოცვის ტექსტი:

„კურთხეული ხარ, უფალო, ჩვენი მამა-პაპის ღმერთი, ქეშული და დიდებული ხარ უკუნისამდე; კურთხეულია შენი დიდების სახელი, წმინდა, ქეშული და განდიდებულია უკუნისამდე!

კურთხეული ხარ შენ დიდების წმინდა ტაძარში; ქეშული და დიდებული ხარ უკუნისამდე!

კურთხეული ხარ შენ, უფალო უფალულთა მხილველი, ქერუბიმებზე მჯდომარე, ქეშული და დიდებული ხარ უკუნისამდე!

კურთხეული ხარ შენს სამეუღო ტაძტზე, ქეშული და დიდებული ხარ უკუნისამდე!

კურთხეული ხარ ცის მყარზე, ქეშული და დიდებული ხარ უკუნისამდე!

კურთხეული უფლის ყოველი საქმე, უგალობეთ და განადიდეთ უკუნისამდე!

კურთხეული, უფლის ანგელოზი, უფალი, უგალობეთ და განადიდეთ უკუნისამდე!

კურთხეული, ცანო, უფალი, უგალობეთ და განადიდეთ უკუნისამდე!

კურთხეული, ცის ვარსკვლავნო, უფალი, უგალობეთ და განადიდეთ უკუნისამდე!

კურთხეული, წყობის წერილი, უფალი, უგალობეთ და განადიდეთ უკუნისამდე!

კურთხეული, წყობის მთვარე, უფალი, უგალობეთ და განადიდეთ უკუნისამდე!

კურთხეული, წყობის ფრინველი, უფალი, უგალობეთ და განადიდეთ უკუნისამდე!

კურთხეული, წყობის ფრინველი, უფალი, უგალობეთ და განადიდეთ უკუნისამდე!

კურთხეული, წყობის ქარი, უფალი, უგალობეთ და განადიდეთ უკუნისამდე!

კურთხეული, წყობის სიცხვე, უფალი, უგა-

ლობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, ყინვავ და ხვატო, უფალი, უგალო-

ბეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, ცვარ-ნამი და ღრუბელნო, უფალი,

უგალობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, ყინვავ და სიცივევ, უფალი, უგა-

ლობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, თრთვილნო და თოვლნო, უფალი,

უგალობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, დღვე და ღამევ, უფალი, უგალო-

ბეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, ნათელო და ბელო, უფალი, უგა-

ლობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, ელვავ და ღრუბელნო, უფალი, უგა-

ლობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, დედამინამ უფალი, უგალობოს და გა-

ნადიდოს იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, მთან და ბორცვნო, უფალი, უგა-

ლობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, უფალი, ყოველნო მცენარენ დედა-

მინაზე, უგალობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, წყაროსთვალნო, უფალი, უგა-

ლობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, ოთხებნო და მინის ყოველნო მხ-

ეცნო, უფალი, უგალობეთ და განადიდეთ იგი უკუ-

ნისამდე!

აკურთხეთ, ადამის ქენო, უფალი, უგალობეთ და

განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, ისრაელ, უფალი, უგალობეთ და განა-

დიდე იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, მღვდელნო, უფალი, უგალობეთ და

განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, უფლის მორჩილნო, უფალი, უგა-

ლობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე!

აკურთხეთ, მართალია სულნო და განადიდეთ იგი უკუ-

ნისამდე!

აკურთხეთ, წინანდან და გულით გლახანო, უკუ-

ნისამდე!

აკურთხეთ, უკუნისამდე!

აკურთხეთ, აზარია და მისაელ, უგა-

ლობეთ და განადიდეთ იგი უკუნისამდე, რადგან

მან გამოგვიყვანა ჯოვანეთიდან, მან გვიხსნა

სიკვდილის ხელიდან, გამოგვტაცა გავარგარებული

ღუმილის წიაღს, დაგვიხსნა შუაგულ ცეცხლიდან!

აქეთ უფალი, რადგან კეთილია, რადგან უკუ-</p

17 მაისის საქართველოს საქართველოს აღინიშნა ოჯახის სიცოდულისა და მარგალის პატივისცემის დღე

უკვე მეთერთმეტე წელია, 17 მაისის საქართველოს ისტორიაში მნიშვნელოვან დღედ ჩაინტერა. საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უნიტარებისა და უნეტარების, ილია II-ის ინიციატივით 17 მაისს დაწესდა ოჯახის სიცოდულისა და მშობლების პატივისცემის დღე. მისივე სურვილის შესაბამისად, ოჯახის სიცოდულის დღესთან დაკავშირებით ტრადიციულად ეწყობა ერთკვირიანი მსვლელობა – საქართველოსა და თურქეთის სასაზღვრო ქალაქებიდან და უკვე 17 მაისს უერთდება თბილისში შეკრებილ საზოგადოებას.

წელს 11 მაისს სამღვდელოებამ, წმინდა ანდრია პირველი დებულის მიერ განვლილი გზის მსგავსად, აწყურის ღვთისმშობლის ხატით დაიწყო ლოცვითი მსვლელობა და მისი მონაწილეობის 17 მაისს თბილისში შეუერთდენ ქაშვეთის წმინდა გიორგის სახელობის ტაძარსა და მის მიმდებარე ტერიტორიასთან შეკრებილ საზოგადოებას.

ტაძართან შეკრებილებს ეს დღე მიუღია საქართველოს საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრებ, სენაკისა და ჩხოროცხუს მიტროპოლიტმა შიომ (მუჯირი) და საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის სახელით სულიერი გამხევებისა და სიმტკიცისაკენ მოუწოდა. მიტროპოლიტმა შიომ განსაკუთრებულად გაუსვა ხაზი იჯახის მნიშვნელობას, როგორც ქვეყნის მთლიანობის ერთ-ერთ განმსაზღვრელ გარემოებას: „ლმერთმა ადამიანს თავიდანვე ერთობისა და ოჯახური ყოფისაკენ მოუწოდა. ამდენად, ოჯახი არის ყოფიერების ის ფორმა, რომელიც ღვთის მიერ განისაზღვრა და ამიტომაც იწოდება“ –

მისივე თქმით, ოჯახი უარსებითესია საზოგადოების ჩამოყალიბებაში და განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მისი სიმტკიცე ქვეყანაში მშვიდობის შენარჩუნებისთვის.

საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრებ ყურადღება გამახვილა ქვეყანაში არსებულ დაძაბულობაზე. როდესაც ხდება დაპირისპირება, მნიშვნელობა არა აქეს, რომელი მხარე რას ამტკიცებს, არამედ მთავარია, რომ მხარეთა შორის სიძულვილმა არ დაივანოს, რაც ქვეყნისთვის, როგორც ერთი დიდი ოჯახისთვის, რა თქმა უნდა, ზიანის მომტანი იქნება. ამგვარი დაპირისპა-

ადამიანების შეკრება და მათი ნების გაერთიანება; მხოლოდ სიყვარულით არის შესაძლებელი ადამიანებში ერთსულოვნების მესანიშნავი განწყობის წარმოქმნა. რადგან როდესაც არის სიყვარული, სწორედ მაშინ მოქმედებს საღვთო მადლი და ნებისმიერი უთანხმოების დაძლევა მშვიდობისად არის შესაძლებელი. მაგრამ როდესაც არ არის სიყვარული, მაშინ აღარც ღვთის შენებანა და უმნიშვნელო მიზეზმაც კი, შესაძლოა, დაპირისპირება და მტრობა გამოიწვიოს. ამიტომაც აქეს სიყვარულს გადამწყვეტი მნიშვნელობა, რისი შესწავლა და თავდაპირველი გამოვ-

ირებისა და გახლებილობის აღმოფხვრელი მხოლოდ ჭეშმარიტი სიყვარულია. სწორედ ამას გვასწავლიან ეკლესიის წმინდა მოძღვრები. აი, რას ამბობს მიტროპოლიტი შიო: „ერთერთი უდიდესი მოძღვარი – ღირსი მაქსიმე აღმსარებელი ამბობს, რომ მხოლოდ სიყვარულით არის შესაძლებელი გაყვანილი და დაპირისპირებულის სიფრთხილე უნდა გამოიჩინოს საზოგადოებამ იჯახის ლირებულების დაცვა და ამ მხრივ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება უნდა იყოს.

ლინებაც სწორედ იჯახში ხდება; აქ უნდა ინრთობოდეს პიროვნება სიყვარულის გზით, რაც არის ჩვენი სულის გადარჩენის პირობა“.

ყოველივე ამის გათვალისწინებით, აღნიშნა მიმართვის დასასრულს მიტროპოლიტმა შიომ, – განსაკუთრებული სიფრთხილე უნდა გამოიჩინოს საზოგადოებამ იჯახური ლირებულების სიცოდულის უდიდესი გამოხატულება.

ბებისა და სინმინდის დასაცავად, რაც არის კიდეც ამ ღვთის შეკრებისა და ლოცვითი მსვლელობის მიზანი.

შემდეგ საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრემ, მღვდელმთავრებთან და სამღვდელოების სხვა წარმომადგენლებთან ერთად, ღვთისადმი სავედრებელი პარაკლისი აღავლინა.

ქაშვეთის ტაძრიდან ლოცვითი მსვლელობა ყოვლადწმინდა სამების საკათედრო ტაძრის მიმართულებით წარიმართა, სადაც, შეკრებილთ კვლავ სიტყვით მიმართა მიტროპოლიტმა შიომ და კიდევ ერთხელ აღნიშნა, რომ მხოლოდ სიყვარული და ოჯახისადმი ერთგულებაა ყოველგვარი უთანხმოების გადალახვისა და ერის გამთლიანების საწინდარი. მიუხედავად თანამედროვე გამოწვევებისა და საცდეურებისა, თითოეული პიროვნება დიდი მონდომებითა და თავგანწირვით უნდა იცავდეს ოჯახის სინმინდეს. მიტროპოლიტმა შიომ, ასევე, ხაზი გაუსვა იმას, რომ სახელმწიფოს ერთერთი მთავარი საზრუნავი იჯახური ლირებულების დაცვა და ამ მხრივ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება უნდა იყოს.

საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრემ სიტყვის დასასრულს აღნიშნა, რომ სიყვარულისა და მშვიდობის საფარებლით შენიბლული ყოველგვარი აზრი და მცდელობა, რომელიც ღმერთის მიერ კურთხეული იჯახის საზრუნავი კეთილდღეობის, სინმინდის რღვევისა და საბოლოო განადგურების მცდელობა იქნება, თითოეული პიროვნების მიერ უარყოფილი უნდა იყოს და მას ღვთისადმი რწმენა, ერთგულება და სასორება უნდა დაუპირისპიროს.

უამრავ ადამიანთან ერთად იჯახის სინმინდისა და მშობლების პატივისცემის ღვთისადმი და აუკავშირებულ ლოცვით მსვლელობაში მონაწილეობდნენ საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი კობახიძე, პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილი, ქალაქ თბილისის მერი კახა კალაძე და ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლები

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარებისის, ილია II-ის ლოცვაკურთხევით, ოჯახის სინმინდისა და მშობელთა პატივისცემის დღე განსაკუთრებული სიხარულით აღნიშნა, ასევე, მცხეთაში, რუსთავში, ქუთაისში, ბათუმში, გორში, ფოთში, თელავში, სენაში, სამტრედიაში, ზუგდიდში, ახალციხეში, მარტვილში, ოზურგეთში, ონში, ცაგერში, ღვთისადმი და საქართველოს სხვა რაიონებსა და მსოფლიოს სხვადასხვა მხარეებში მცხოვრებ ქართველ მოსახლეობაში.

ამგვარი მასშტაბურობა იყო სიმშვიდის, ურთიერთბატივისცემის, ერთგულებისა და ოჯახის სინმინდის დაცვის სურვილის უდიდესი გამოხატულება.

საღვთისეატყვალო ცალილები

ვალერი დუხანიშვილი: სიბატონ მუსიკისა და მითი „ლოცვები“

არსებობს სახალხო მკურნალთა გან-
საკუთრებული კასტა, რომლებიც თავი-
ანთ პრატეგიკაში საეკლესიო ატრიბუტი-
კას, ქრისტიანულ სიმბოლიკას და მარ-
თლმადიდებლური „ლოცვანიდან“ აღმოკ-
ითხეულ ლოცვებს იყენებენ. ცნობილია,
რომ პრატეგიკოს ოულტისტებს ღმერთ-
თან ურთიერთობა არ აინტერესებთ, მათ
ამოძრავებთ ანგარება, რომელიც სწო-
რად შესრულებული მაგიური ქმედებებით
იყვებება. თუმცა, მათ თუ შეეკითხებით,
ისინი გეტყვიან თქვენ, რომ არავითარ
ანგარებას ადგილი არა აქვს და რომ მხ-
ოლოდ ღმერთს მიმართავენ მკურნალობი-
სას. მართლაც გულუბრყვილო კლიენტის
მზერის წინაშე წარმოჩნდება არა შელ-
ოცვები მაგიური წიგნებიდან და საშიში
რიტუალები, არამედ ჯვარი და სახარება.

ეს მოვლენა ადრე უფრო მეტად სოფლებში იყო გავრცელებული, ახლა კი ინტერნეტის და რეკლამების საშუალებით თითქმის საყოველთაო გახდა. თუ ჯადოქრებს ხალხი ინტუიციურად მაინც გაურბის, ასეთი მეურნალები ნდობას უნერგავენ ქრისტენებული სიმბოლიკით, რაც სულისთვის უფრო ახლობელი და მშობლიურია.

რას წარმოადგენს ეს ფერმოქნი? თითქოს ისე ჩანს, რომ მკურნალობის ამგვარ სახეობას არაფერი აქვს საწინააღმდეგო მართლმადიდებლურ სწავლებასთან. მაგრამ გავიხსენოთ ანდაზა: „ყველაფერი ოქრო არ არის, რაც ბრწყინავს“. თუ ვინმე თავის თავზე ამბობს, რომ: „მე ლოცვით კურნავ“, ამას უკვე სიიდრთხილით უნდა მოვეეიდოთ (რა თქმა უნდა ასეთ მკურნალს შეუძლია არც თქვას ეს ფრაზა და ისე წარმოგვიდგეს მკურნალის როლში, რომელიც მართმადიდებლურ „ლოცვანს“ იყენებს).

მკაცრად რომ ვთქვათ, კურნება
არ აღსრულება უბრალოდ ლოცვის
წაკითხვით. ნამდვილი ლოცვისას ხომ
ჩვენ ღმერთს ვევედრებით, რომ მოიღოს
მოწყალება, და ღმერთზეა დამოკიდე-
ბული განკურნავს თუ არა მას, ვისთვი-
საც ვლოცულობთ. უფალი თუ ჩვენთვის
სასარგებლოა, შეგვისრულებს თხოვნას,
ხოლო თუ არა, თავიც რომ ვურტყათ
იატყას მაინც არ შეგვისრულდება. ლოც-
ვა არა მანისულაციის საშუალებაა სხვა
ადამიანზე, არამედ მდაბალი თხოვნას,
რომელიც პირველ ადგილზე ღმერთის
ნებას აყენებს და არა ჩვენს ამაყ ნება-
სურვილს. ამიტომ ტაძარში მსახურები-
სას ასე ვლოცულობთ კვერცხსის ბოლოს:
„თავნი თვისნი და ურთიერთარს და ყოვე-
ლი ცხოვრება ჩვენი ქრისტესა ღმერთსა
ჩვენსა შევვედროთ“. ამგვარად არ შეი-
ძლება უბრალოდ ლოცვების ამოკითხვით
შეცვალო სხვა ადამიანის ფიზიოლოგია.
ლოცვის წაკითხვა ჯერ კიდევ გარანტია
არ არის, რომ რასაც ვითხოვთ შეგვის-
რულდება. ამასთან ერთად არ შეიძლება
უარყოთ ხილული ეფექტიც, რომელიც
ამგვარ მცურნალებთან (ისევე, როგორც
ჩვეულებრივ ჯადოქრებთან) ურთიერთო-
ბას გააჩნია. ერთხელ ასეთი მაგალითი
მომიყვანეს. ერთი ადამიანი, რომელიც
მთელი ცხოვრება სოფელში ცხოვრობდა,
ძნელად განსაკურნი პარაზიტით დას-
ნეულდა; და როცა კრიტიკულ მდგო-
მარებამდე მივიდა, თავის სოფელში
მცხოვრებ ერთ ასეთ მკურნალს მიმართა.
მოხუცმა ქალმა ასეთი წესი დაუდგინა:

გამოტნისას გამოდიოდა მასთან ერთად გარკვეულ ადგილას და „ლვთისმშობელობისალწულოს“ ლოცვას იმეორებდა დადგენილი რაოდენობით – და ავადმყოფობა გაიარა. ძნელია, როცა არ ვიცნობთ არ ადამიანებს, განვსაჯოთ თუ რა შემთხვევასთან გვაქვს საქმე – ლოცვით ვიდრებასთან, რომელიც ლვთის მოწყალე მოხედვით დაგვირგვინდა, თუ ლოცვითი წესით შენილბულ ექსტრასენსორიკასთან რადგან გარეგანი მსგავსების მიუხედავად განსხვავება მათ შორის დიდია.

აქ მნიშვნელოვანია შევძლოთ სხვაობისა დანახვა. ერთია, როცა მოყვასის საშიში სნეულებისას მართლმადიდებელი ქრისტიანები ერთად იკრიბებიან, რომ მისთვის ილოცონ ან ყველა თავისითვის ლოცულობს. „ულოცევდით ერთი-ერთსა რაითა განიკურნეთ“ (იაკ. 5,16).

ასევე ტაძარში აღსცულება ჯანმრთელობისთვის სავედრებელი პარაკლისები სრულდება ზეთისკურთხევის საიდუმლო რომლის მეშვეობითაც მრავალი მძიმედ სწორი იყურნება. აქ ცველაფერი გასაგებია. ჩვენ ვევედრებით ღმერთს და თუ ეს ღვთის ნებას არ ეწინააღმდეგება, უფალი განკურნავს სწორულს ან შეუმსაბუქებს მდგრადი გომარეობას. „და ილოცა აპრაამ ღმრთისა მიმართ, და განკურნა ღმერთმან აპიმელე

ეფექტს კი ადგილი აქვს არა ჯადოქრული
ლი რიტუალებისა და შეღლოცვების გამო
არამედ იმის გამო, რომ ექსტრასენსო
რულად განსაკუთრებულად მომართულ
მკურნალი მოხერხებულად იყენებს ლოც
ვის ტექსტუალურ წყობას შეღლოცვისთვის

ნიშანდობლივია ის საყოველთაო წესა
რომ ეკლესიისგან კურთხევა ასეთ მკურნალებს მსგავს საქმიანობაზე არასდროვაა გააჩნიათ (თუმცა ზოგჯერ ისინი ირნებუნებიან, რომ ის მათ აქვთ). ისინი აგრძელებენ გამოირჩევიან ეკლესიური ცხოვრებით განსაკუთრებით კი არ ამპობენ აღსარებას და არ ეზიარებიან რეგულარულად. ირაც ნამდვილად არ გააჩნიათ ამგვარ ადამიანებს, არის ის, რომ არ ჰყავთ სულიერ მოძღვარი, რომლისგანაც რჩევა დარიგებებს მიიღებდნენ. მაცხოვარი მიმართავდა რა მოციქულებს და მათი სახით სამღვდელოებას, ამბობდა: „რომელმან თქუენი ის მინოს ჩემი ისმინა; და რომელმან თქუენი შეურაცხვყუნეს, მე შეურაცხ-მყოფს; და რომელმან მე შეურაცხ-მყოს, შეურაცხ-მყოფს მომავლინებელსა ჩემსა“ (ლუკა 10,16). ეს ადამიანები თითქოსდა არ არიან ეკლესიის წინააღმდეგნი, საეკლესიო მაღაზიებში ნაყიდ ნივთებს იყენებენ, მაგრამ თავად როგორლაც განცალკევებულად დგანან ეკლესიისგან.

ეკებთან ბრძოლა იყო საჭირო. ამან ხელი
შეუწყო დემონებს, ჩაეგონებინათ მისთა-
ვის, რომ უფლის რჩეული იყო და კურ-
ნების ნიჭი მიეცა. ის, რომ ღირსი არ იყო
ამისი, აზრადაც არ მოსდიოდა. თუმცა
უფალმა არ დატოვა ის შეგონების გარ-
ეშე და თავისუფალი არჩევნის საშუალება
დაუტოვა. ის თითქოსდა „შემთხვევით“
სწორედ იმ დროს შემოვიდა ჩევნთან ტა-
ძარში, როცა მე აღსარების მიღების წინ
ეშმაკის ასეთ ხრიკებზე ვსაუბრობდი. შემ-
დეგ ის ჩემთან მოვიდა და მასთან დაკა-
ვშირებულ შემთხვევაზე მომითხო, თან
ცდილობდა გაერკვია ეკუთვნოდა თუ არა
მასში გამოვლენილი „უნარები“ დემონურ
მოვლენებს, რომლებზეც მე ვსაუბრობ-
დი. ეს ქალი თვლიდა, რომ მისი საქმი-
ანობის სისუფთავე გარანტირებული იყო
იმით, რომ ის ლოცვის წაკითხვის გარდა
არაფერს აკეთებდა. ბუნებრივია თვლიდა,
რომ ღვთისგან მიეცა მოულოდნელად
კურნების ნიჭი. ძნელი იყო მასთან საუ-
ბარი. ძალიან არ უნდოდა განშორებოდა
„მკურნალის“ როლს და კვლავ ჩვეუ-
ლებრივ, არაფრით გამორჩეულ ქალად
ქცეულიყო.

ლირსი ოიანე კასიანე რომაელი ამ-
გვარად საუბრობს. „ვისაც სურს ბრძანებ-
ბლობდეს უწმინდურ სულებზე, ან სას-
ნაულებრივად კურნავდეს სნეულებს, ან
ხალხის წინაშე საკირველმოქმედებდეს,
ის თუმცალა მოუწოდებს ქრისტეს სახ-
ელს, მაგრამ უცხოა ქრისტესთვის, რადგან
სამაყით დაბრმავებული ვერ შეუდგება
სიმდაბლის მოძღვარს“. ამგვარად ეს
საკითხი ფაქტზად გარჩევას მოითხოვს. ამ-
ქვეყანაზე, რომ ყველაფური მკაფიოდ და-
ნათლად ჩანდეს, საცდური და განსაცდე-
ლი აღარ იარსებებდა, ხალხი პირდაპირ
დაინახავდა მოვლენის არსს და სათანა-
დო დასკვნებს გააკეთებდა. სამწუხაროდ
ცოდვილი კაცობრიობის მთელი ისტორია
მოწმობს, რომ ადამიანები ცდებიან და ის,
რაც ერთი შეხედვით კარგი გონიათ, ას-
ლოს გაცნობის შემდეგ სხვაგვარად წარ-
მოუჩნდებათ.

როგორლაც ამ სტრიქონების ავტორი
შეხვდა ადამიანს, რომელიც ამტკიცებდა,
რომ მას ქრისტე ეცხადება და ესაუბრება.
ეს ადამიანი ტრაქტორისტი იყო. ის ტაძ-
რისთვის შანდალს ყიფულობდა სოფრინო-
ში – როგორც თვითონ ამბობდა ქრისტეს
დაგალებით. „დიახ, დიახ, მან მითხრა,
რომ ტაძრისთვის მეყიდა, ნამდვილად“ –
ამბობდა ის. როცა დაგონტერესდი, თუ რო-
გორ მოხდა ეს, მან მიამბო, თან მწუხარედ
დასინა, რომ მღვდლებს არ სჯეროდათ
მისი. „ველად მივდიოდი, მხედველობა
ცუდი მაქვს, ხოლო ის (ანუ არსება, რო-
მელიც ქრისტედ ასაღებდა თავს ვ.დ.) იცი-
ნის და მეუბნება: „რაო, სულელო ბრმაო,
ვერ ხედავ?“ ამ შემთხვევაში ყველაფერი
ცხადია. სად წერია სახარებაში, რომ უფა-
ლი იკანოდეს ან აპუჩად იგდებდეს ადამია-
ნს? მიუხედავად იმისა, რომ ამ უცნაურმა
უხილავმა არსება ტაძარში სიარული და
ტაძრისთვის შესანირის გაკეთება ურჩია
ტრაქტორისტს. ემაკს შეუძლია დროე-
ბით რაიმე „კეთილის“ შეთავაზება, ამ ვე-
რაც არსებას ხომ შორეული გეგმები აქვს,
ამქვეყნიური ცხოვრების საზღვრებს რომე-
სცდება.

ხეა ერიდან

ხეა ერიდან

დაკავშირი, უცხოესა!

ჩემი პროფესიის წყალობით, მოხდა ისე, რომ მრავალ მნიშვნელოვან მოვლენას დაგვსწრებივარ საქართველოსა თუ უცხოეთში, მაგრამ ყველაზე გამორჩეული, რომლის თვითმხილველიც გავხდი, საქართველოს ახალი პატრიარქის ინტრონიზაცია იყო სვეტიცხოვლის საკათედრო ტაძარში 1977 წლის 25 დეკემბერს. თუმცა ჩემი პროფესია აქ არაფერ შუაშია, საეკლესიო ცხოვრება ჩვენს მაშინდელ უცრნალისტებას არ აინტერესებდა, ხოლო ინტრონიზაციაზე მამაჩრდმა წამიყვანა — მისთვის საპატრიარქოდან გამოეგზავნათ მოსაწვევა. 25 წლისა ვიყავი და ჩემზე ნარუშელი შთაბეჭდილება დატოვა იმდევნებამდელმა საზეიმო მსახურებამაც და იმავე საღამოს თბილისის კინოს სახლში გამართულმა სადღესასწაულო პურიბამაც, რომელსაც საქართველოს მთელი ზეპური საზოგადოება ესწრებოდა პარტიული ელიტის გამოკლებით. მე განსაკუთრებით ბედნიერი ვიყავი ამ ყველაფრით, რადგან საქართველოს ახალ პატრიარქთან უკვე რამდენიმეწლიანი პირადი ურთიერთობა მაკავშირებდა, რაც დიდად მეტირაფასხოდა.

სტუდენტი ვიყავი, უწმინდესი პატრიარქი რომ გავიცანი. მაშინ იგი ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტი და მცხეთის სასულიერო სემინარიის რექტორი ბრძანდებოდა. მამაჩრდმა მოვიდა სახელოსნოში, ანაგის ქუჩაზე, წმინდა ნინოს პორტლიტის თიხის მოდელის

სანხავად. წმინდა ნინოს პორტრეტს მამა სწორედ მეუფე ილიას შეკვეთით აკეთებდა სამთავროს მონასტრის გაღავნისათვის. მერე, უკვე ქვაში გადატანილი, კიდეც ჩააშენეს იგი სამთავროს გალავანს, დღეს კი საქართველოს საპატრიარქოს სადარბაზო შესავლელის ფრონტონს ამშვენებს. მეუფე ილია იმ დღეს თეთრებში იყო შემოსილი და თეთრ ფონზე დაფენილი შავი წვერი კიდეც უფრო უსვამდა ხაზს მის გამორჩეულ გარეგნობას. იმის მიუხედავად, რომ პირველი შეხედვისთანავე მოვინუსე მისით, მე მაშინ ჩვეულებრივი საბჭოთა ახალგაზრდა ვიყავი და ხელზე არ მიკოცნია, მან კი თავზე ხელი დამადო და ასე მგონია, ეს ბიჭი ეკლესიას დარჩებაო, მამაჩრდმა უთხრა. არ ვიცი, რატომ თქვა ეს სიტყვები მეუფე ილიამ, ის კი ვიცი, რომ სამოცდათიანი წლების ბოლოს, როცა სერიოზულად დავიწყე ფიქრი საბჭოთა სინამდვილიდან თავის დაღწევის გზებზე, შინაგან ემიგრაციასთან და მეზღვაურიბასთან ერთად ეკლესიაში წასვლასაც განვიხილავდი. რამდენიმე მხრიდან მოვსიჯვე კიდეც ნაადაგი საკმაოდ სერიოზული განაწყვეტილებით, მაგრამ ბოლოს მაინც შორეულ ნაოსნობაში მატროსად წასვლა გადავწყიტე.

თუმცა მას მერე მუდამ მახსოვრა უწმინდესის ის სიტყვები. დღესაც მახსოვრს. ჩემი მონინება ეკლესიისადმი სწორედ იმ დღიდან იღებს სათავეს.

არაერთხელ შევედრივარ უწმინდეს დღესას ლენინისანაულებსა თუ დღეჩეულებში, არაერთხელ და ულოცნები ნივარ, არაერთხელ აღვიროვანებულვარ მისი მადლმოსილებით, მისი სიმშევით, მისი სიბრძნით, მისი უშუალობითა და მახსოვრობის არაჩეულებრივი ნიჭით. არ ყოფილა შემთხვევა, ვერ ვეცნე. თუ სამუალება ჰქონია, მუდამ გამომლაპარაკებია, მუდამ მოუკითხავს მამაჩრდმი, ჩვენი ოჯახი. შორეულ მოგზაურობებში წასვლის წინ

მუდამ ვცდილიბდი და ვცდილობ მისი ლოცვა-კურთხევის მიღებას, მუდამ ვცდილობ, დავესწრო მის წირვასა თუ ქადაგებას. თვალისწინივით ვუფრთხილდები მის ნაჩუქარ წიგნებსა თუ სამაჯურს.

როგორც ალბათ ყველა მართლმადიდებელი ქართველი, მუდამ ვგრძნობდი და მუდამ ვგრძნობ უწმინდესის განსაკუთრებულ ყურადღებას და მამობრივ მზრუნველობას ჩემს მიმართ. გაცნობის დღიდან მოყოლებული, ვცდილობ, ყოველ ჩემს ნაბიჯს, ყოველ ჩემს საქციელს მისი თვალით შევხედო. რა იტყვის ამაზე უწმინდესი? როგორ მომინონებს?

ახლაც, ამ ყველაფერს რომ ვნერ, ამასე ვფიქრობ: რა იტყვის ამ ჩემს ნაწერზე უწმინდესი? როგორ მო-

თემო ნაცვლიშვილი –
ნაინა ნინო (1973).

მიწონებს? ან რა არის მოსაწონი ამ ოჯახში? მე ვერ შევძელი, თუნდაც მეტ-ნაკლები სისრულით მეთქვა, თუ რას წარმოადგენდა და რას წარმოადგენს უწმინდესი და უნეტარესი პატრიარქი ჩემთვის, ჩემი მშობლებისათვის თუ დედმამიშვილებისათვის, ჩემი ოჯახისათვის, ჩემი საქართველოსთვის, ყველა ქრისტიანი ქართველისთვის მთელ მსოფლიოში.

მე ვერ მოვძებნე შესაფერისა სიტყვები, ბოლომდე ვერ გამოვხატე ჩემი გულისთქმა!

შენდობას ვითხოვ.

დამლოცე, უწმინდესა!

კაათა ნაცვლიშვილი

ჭიჭიჭიჭიჭიჭიჭი

ჭიჭიჭიჭიჭიჭიჭი

ჭიჭიჭიჭიჭიჭიჭი

ჭიჭიჭიჭიჭიჭიჭი

ჭიჭიჭიჭიჭიჭიჭი

ჭიჭიჭიჭიჭიჭიჭი

► გვეჯვე გვიარდეთა

ახლა ჩვენს მიერ განსახილველ საკითხს სხვა მხრიდან შევხედოთ. მრავალი ადამიანი ვერ არჩევს თავის ცხოვრებაში მთავარს და მეორე ხარისხოვანს. რადგან პირველ ადგილზე მათთვის ფიზიკური ჯანმრთელობა, მატერიალური კეთილდღეობა და ოჯახური ბედნიერებაა, ამოტომ მთელი ძალისხმევა აქეთ არის მიმართული. ტაძარში მოარულნიც კი ბეგრი ასე ფიქრობს. გასაგებია, რომ ცხოვრებასთან ასეთი დამოკიდებულების შემთხვევაში მათთვის ეკლესიასთან ურნების ახლომდებრი საშუალება განიხილება როგორც ჭეშმარიტების კრიტერიუმი. ადამიანთა უმრავლესობის ცნობიერება გამორიცხავს, რომ გამოჯავანმრთელება შეიძლება მოხდეს უკეთური ადამიანის მიერ. რადგან ავადმყოფობა უკან იხევს, მკურნალი კი ლოცვებით და ქრისტიანული სიმბოლიკით მოქმედებს, ე.ი. უსათუებ ლოტისგანა. ასეთ შემთხვევებზე ლირი ითანხმება კასინე შესახებ „და არ გამოარტივოს მათ და ისინი იძულებულნი არაანგაიცნენ მათგან შეცყრბილთანაც“.

თუმცა თავად ოკულტისტებს უყვართ სახარების ცნობილი ადგილის მოყვანა, სადაც მოციქულები მიმართავენ უფალს: „მოძღუარ, ვინილეთ ვინმე, რომელი სახლითა შენითა ეშმაკათა განასხმიდა, რომელი ჩუუნ არა შევიდგს, და ვაყანებდით მას, რამდენიც არა შემიდგს ჩუუნ. ხოლო თავადმან ჰრეუ: „ნუ აყენება მას, რამეთუ არავინ არა, რომელმან ჰქონებს დალი სახელითა ჩემითა და ხელნიფოს ბოროტის სიტყუად უფალისა თუმცა თითქოსდა არ ენიანაღმდებებიან მას. სახარების ცნობილი კომენტატორი ნეტარ თეოფილაქტე ბულგარელი ასე განმარტავს ციტირებულ ტექსტს: „სახარების ქადაგების დასაწყისში ხდებოდა ისეც, რომ ზოგიერთებს, დიდებისმოყვარებების ვნებით აღმოჩენა ადგილი, სურდათ სახლით განვითარება და მონაბეჭდით არა შემიდგენ მათგან შეცყრბილთანაც“ (მარკ. 9, 38-40). ამ ციტატის მოხმაბით თეოფილი ციტირებული ადგილის მიმართან განვითარება განვითარება და მიმართან ჰრეუ: „ნუ აყენება მას, რამეთუ არავინ არა, რომელმან ჰქონებს დალი სახელითა ჩემითა და ხელნიფოს ბოროტის სიტყუად უფალისა თუმცა თითქოსდა არ ენიანაღმდებებიან მას. სახარების ცნობილი კომენტატორი ნეტარ თეოფილაქტე ბულგარელი ასე განმარტავს ციტირებულ ტექსტს: „სახარების ქადაგების დასაწყისში ხდებოდა ისეც, რომ ზოგიერთებს, დიდებისმოყვარებების ვნებით აღმოჩენა ადგილი, სურდათ სახლით განვითარება და მონაბეჭდით არა შემიდგენ მათგან შეცყრბილთანაც“ (მარკ. 9, 38-40). ამ ციტატის მოხმაბით თეოფილი ციტირებული ადგილის მიმართან განვითარება განვითარება და მიმართან ჰრეუ: „ნუ აყენება მას, რამეთუ არავინ არა, რომელმან ჰქონებს დალი სახელითა ჩემითა და ხელნიფოს ბოროტის სიტყუად უფალისა თუმცა თითქოსდა არ ენიანაღმდებებიან მას. სახარების ცნობილი კომენტატორი ნეტარ თეოფილაქტე ბულგარელი ასე განმარტავს ციტირებულ ტექსტს: „სახარების ქადაგების დასაწყისში ხდებოდა ისეც, რომ ზოგიერთებს, დიდებისმოყვარებების ვნებით აღმოჩენა ადგილი, სურდათ სახლით განვითარება და მონაბეჭდით არა შემიდგენ მათგან შეცყრბილთანაც“ (მარკ. 9, 38-40). ამ ციტატის მოხმაბით თეოფილი ციტირებული ადგილის მიმართან განვითარება განვითარება და მიმართან ჰრეუ: „ნუ აყენება მას, რამეთუ არავინ არა, რომელმან ჰქონებს დალი სახელითა ჩემითა და ხელნიფოს ბოროტის სიტყუად უფალისა თუმცა თითქოსდა არ ენიანაღმდებებიან მას. სახარების ცნობილი კომენტატორი ნეტარ თეოფილაქტე ბულგარელი ასე განმარტავს ციტირებულ ტექსტს: „სახარების ქადაგების დასაწყ

